

**Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian
w Ciciborze Dużym**

**Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
w Lublinie**

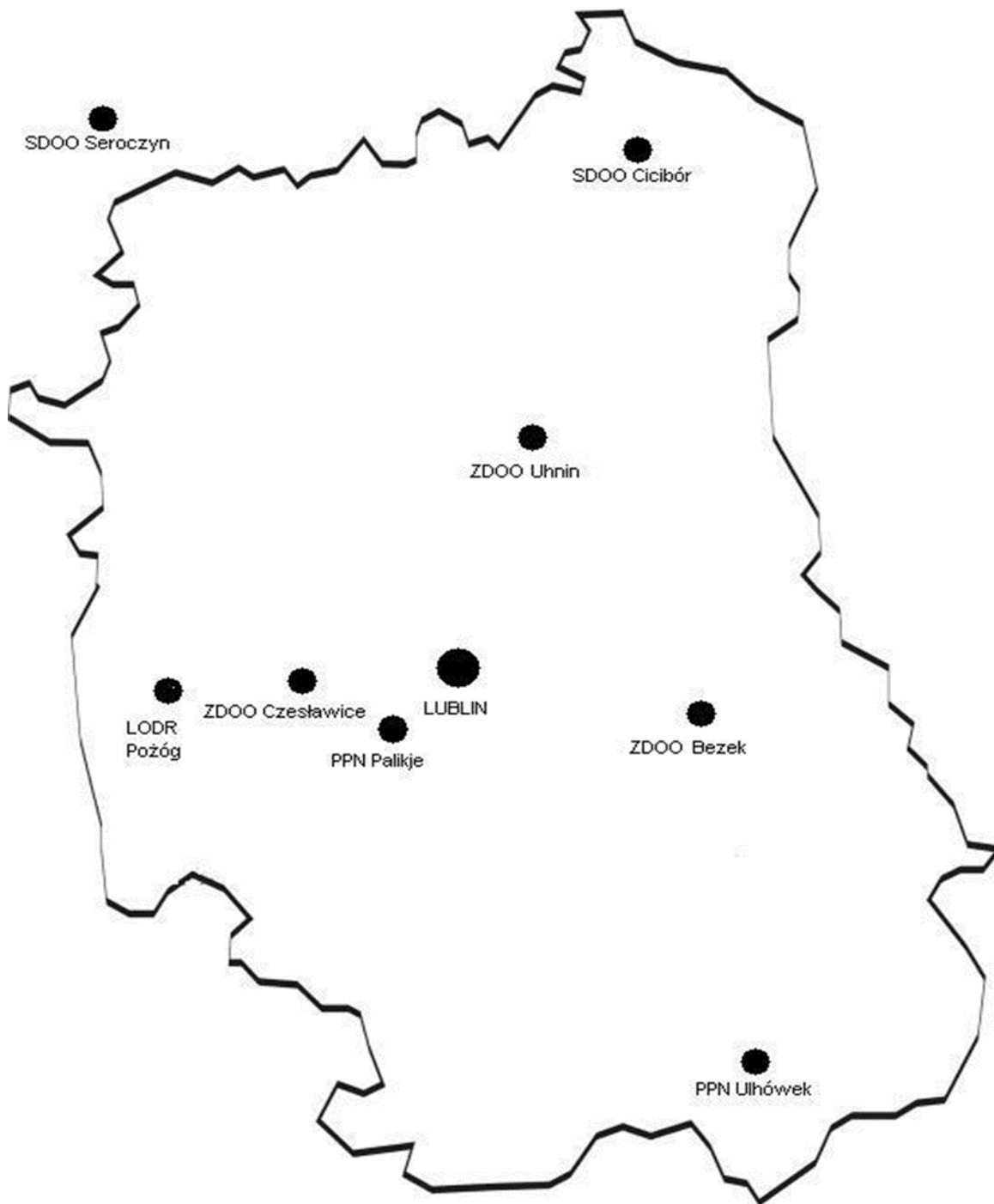
**Wyniki
Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych
w woj. lubelskim w 2024 r.**

OWIES

Cicibór Duży, 2024r.

**Punkty realizacji badań odmianowych
w systemie PDO
w województwie lubelskim.**

**Przewodniczący Lubelskiego Zespołu Porejestrowego
Doświadczalnictwa Odmianowego**

dr inż. Piotr Pszczółkowski

Stacja Koordynująca PDO w woj. lubelskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym

tel.: 533 267 726, 781 906 094
mail: sdoo@cicibor.coboru.gov.pl
Cicibór Duży 80A
21-500 Biała Podlaska
pow. Biała Podlaska
woj. lubelskie

**Wyniki
Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych**

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

Opracował:
mgr inż. Michał Tarkowski
mgr inż. Przemysław Kąkol
Marta Sekuła

Publikacja chroniona prawem wydawcy : każda reprodukcja całości lub jej
części
wymaga zgody wydawcy

Wydawca : SDOO Cicibór Duży

Wstęp

Wyniki doświadczeń PDO przedstawiono w ujęciu tabelarycznym, z ostatniego sezonu wegetacyjnego według miejsca realizacji oraz wyniki wieloletnie, trzy kolejne lata jako średnie dla odmiany ze wszystkich zrealizowanych doświadczeń. Punktem odniesienia dla oceny poszczególnych cech jest średnia uzyskana dla wszystkich badanych odmian. W doświadczeniach oceniany był nie tylko potencjał plonotwórczy odmian, ale również podatność na choroby i inne cechy morfologiczne istotne dla gatunku (wysokość, wyleganie, fazy rozwojowe, kwitnienie, dojrzewanie itp.) Przy ocenie cech użyto bonitacji w skali 9 stopniowej, dla której ocena 9 – oznacza zjawisko najkorzystniejsze, 5 - średnio korzystne, 1 - najmniej korzystne. Doświadczenia PDO wykonuje się według jednolitej metodyki, opracowanej przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej. Na podstawie wyników badań i doświadczeń prowadzonych w ramach PDO w poszczególnych województwach tworzone są „Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa”.

Jednostki prowadzące doświadczenia w woj. lubelskim

-Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym

Cicibór Duży 80; 21-500 Biała Podlaska

tel.: 533 267 726; e-mail: sdoo@cicibor.coboru.gov.pl

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym

-Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Bezku

Bezek 135; 22-130 Siedliszcze

tel.: 82 569 16 60; e-mail: zdoo.bezek@cicibor.coboru.gov.pl

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym

-Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Czesławicach

Czesławice 2; 24-150 Nałęczów

tel.: 81 501 59 04; e-mail: zdoo.czeslawice@cicibor.coboru.gov.pl

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym

-Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Uhninie

Uhnin 140; 21-211 Dębowa Kłoda

tel.: 83 355 70 15; e-mail: zdoo.uhnin@cicibor.coboru.gov.pl

-Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

Końskowola; ul. Pożowska 8; 24-130 Końskowola

tel.: 81 881 62 85; e-mail: wodr@wodr.konskowola.pl

-Małopolska Hodowla Roślin - HBP Sp. z o. o.

Zakład Hodowlano-Produkcyjny Palikije

Palikije; 24-204 Wojciechów Lubelski

tel.: 81 517 70 10; e-mail: palikije@hbp.pl

-Małopolska Hodowla Roślin - HBP Sp. z o. o.

Zakład Produkcyjno-Nasienny Ulhówek

Ulhówek; 22-678 Ulhówek

tel. : 84 661 60 14; e-mail: ulhowek@hbp.pl

Owies

Wzrastająca powierzchnia zasiewów owsa zwyczajnego wskazuje na coraz większą popularność tego gatunku. Powierzchnia uprawy w 2023 roku wyniosła ponad 499 tys. ha co stawia ten gatunek na pierwszym miejscu pod względem powierzchni uprawy spośród zbóż jarych. Niewątpliwymi zaletami owsa, które go wyróżniają to: zdolności fitosanitarne, niskie wymagania pokarmowe oraz wysoka tolerancja na odczyn gleby oraz stosunkowo mała wrażliwość na niskie temperatury wczesną wiosną. Owies zwyczajny pomimo dużej konkurencji ze strony pozostałych gatunków zbóż stale budzi zainteresowanie z uwagi na wiele możliwości zastosowania nie tylko jako pasza dla zwierząt. Coraz więcej mówi się o tym gatunku w kontekście żywności funkcjonalnej czy jako alternatywa do produkcji energii. W roku 2024 do Krajowego rejestru (KR) wpisano dwie polskie odmiany owsa zwyczajnego: Kreator, Vasco oraz jedną zagraniczną: Waran. W wyniku tych zmian w KR znajduje się 41 odmian owsa jarego, w tym 38 zwyczajnego i 3 nagiego. Wszystkie odmiany przydatne są głównie do uprawy w nizinnych rejonach kraju. W Krajowym rejestrze owsa zwyczajnego, przeważają odmiany rodzimych hodowli. Są to głównie odmiany żółtoziarniste, preferowane w produkcji. Wyjątek stanowi odmiana Gniady o brązowej barwie łuski. Doświadczenia z owsem w dwóch punktach województwa lubelskiego w 2024 roku zostały założone w Ciciborze Dużym i Bezku. Lepsze plony uzyskano w Ciciborze Dużym.

Charakterystyka odmian owsa zwyczajnego wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2024

Kreator (d. STH 13821)

Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa, helmintosporiozę –średnia. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski mały do bardzo małego, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Vasco (d. STH 14121)

Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego - duża, na helmintosporiozę –średnia, na rdzę owsa – dość mała. Rośliny średnie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny do bardzo wczesnego, dojrzewania średni. Udział łuski mały do bardzo małego, masa 1000 ziaren duża, zawartość białka duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Waran (d. NORD 20/126)

Odmiana żółtoziarnista. Plon ziarna z łuską średni. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa, helmintosporiozę –średnia. Rośliny średnie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Tabela 1. Owies. Odmiany badane. Rok zbioru 2024.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce .
	1	2	4
1	Gepard	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
2	Kozak	2017	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
3	Rambo	2020	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
4	Bingo	2009	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
5	Refleks	2019	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
6	Wulkan	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
7	Adorator	2022	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
8	Magellan	2022	Saaten Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
9	MHR Samuraj	2023	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o ul. Marii Skłodowskiej Curie 83a PL-87-100 Toruń
10	Motto	2023	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
11	Kreator	2024	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce
12	Vasco	2024	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul Główna 20 PL-99-307 Strzelce

Tabela 2. Owies. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru 2024.

Miejscowość	SDOO Cicibór Duży	ZDOO Uhnin
Powiat	białski	Parczewski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni bardzo dobry	Żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna gleby	IIIb	IVb
pH gleby w KCL	6,0	5,6
Przedplon	ziemniaki	gryka
Data siewu	27.03	26.03
Obsada nasion (szt/m ²)	450	450
Data zbioru	30.07	06.08
<i>Nawożenie mineralne</i>		
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	83	89
P ₂ O ₅ (kg/ha)	40	60
K ₂ O (kg/ha)	60	90
Zaprawa nasienna (nazwa)	Kinto Duo 080 FS	Kinto Duo 080FS
<i>Środki ochrony roślin</i>		
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Mustang Forte 195SE 0,8L	Agritox 500SL 1,25L
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	Apis 200SE 0,25L	Cyperkil Max 500EC 0,05L
Inne zabiegi (nazwa, dawka/ha)	Nie stosowano	Nie stosowano

Tabela 3. Owies. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2024.

Lp.	Cecha	SDOO Cicibór Duży	ZDOO Uhnin
1	Pełnia wschodów (dzień, m-c)	05.04	09.04
2	Termin wiechowania (dzień, m-c)	27.05	29.05
3	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	01.07	21.06
4	Wysokość roślin (cm)	53,8	82,0
5	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	6,8	9,0
6	Masa tysiąca nasion (g)	38,2	37,3
7	Plon ziarna (dt z ha)	48,6	40,0

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1 - najmniej korzystną , 5 - średnią

Tabela 4. Owies. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2024.

Lp.	Odmiana	Cicibór Duży	Uhnin
Wzorzec , dt z ha		<u>48,6</u>	<u>40,0</u>
1	Gepard	97	95
2	Kozak	102	109
3	Rambo	114	105
4	Bingo	103	105
5	Refleks	108	100
6	Wulkan	98	102
7	Adorator	77	74
8	Magellan	94	109
9	MHR Samuraj	100	109
10	Motto	97	113
11	Kreator	108	92
12	Vasco	102	87

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 5. Owies. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby (odchylenia od wzorca).
Lata zbioru: 2024, 2023, 2022.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak prawdziwy (skala 9°)		Helmintosporioza (skala 9°)		Rdza wieńcowa (skala 9°)	
			2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
Wzorzec			9,0	-	9,0	-	9,0	-
1	Gepard	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
2	Kozak	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
3	Rambo	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4	Bingo	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
5	Refleks	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
6	Wulkan	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
7	Adorator	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
8	Magellan	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
9	MHR Samuraj	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
10	Motto	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
11	Kreator	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
12	Vasco	3	0,0	-	0,0	-	0,0	-
cLiczba doświadczeń			2	6	2	6	2	6

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1 - najmniej korzystną , 5 - średnią,

Tabela 6. Owies. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2024, 2023, 2022.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9°)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie końca kwitnienia		przed zbiorem		2024	2022-2024	2024	2022-2024
			2024	2022-2024	2024	2022-2024				
Wzorzec			9,0	-	8,0	-	67,7	-	35,8	-
-	Gepard	1	0,0	-	0,0	-	-7,1	-	1,7	-
-	Kozak	1	0,0	-	0,0	-	2,8	-	-2,2	-
-	Rambo	1	0,0	-	-0,2	-	1,9	-	2,7	-
-	Bingo	1	0,0	-	-0,2	-	0,4	-	2,2	-
-	Refleks	1	0,0	-	-0,2	-	-0,6	-	1,1	-
-	Wulkan	1	0,0	-	0,0	-	-0,2	-	0,5	-
-	Adorator	1	0,0	-	-0,2	-	5,8	-	-11,9	-
-	Magellan	1	0,0	-	-0,2	-	1,4	-	-0,9	-
-	MHR Samuraj	1	0,0	-	-0,2	-	-7,2	-	0,3	-
-	Motto	1	0,0	-	0,0	-	2,1	-	0,2	-
-	Kreator	1	0,0	-	-0,2	-	2,6	-	5,2	-
-	Vasco	1	0,0	-	-0,2	-	-1,9	-	1,1	-
Liczba doświadczeń			2	6	2	6	2	6	2	6

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1 - najmniej korzystną , 5 - średnią